

**rijksuniversiteit
groningen**

De mening van inwoners over windmolens in de gemeente Lansingerland

Fase 1

Wytse Gorter

Goda Perlaviciute

Lorenzo Squintani

17 september 2024

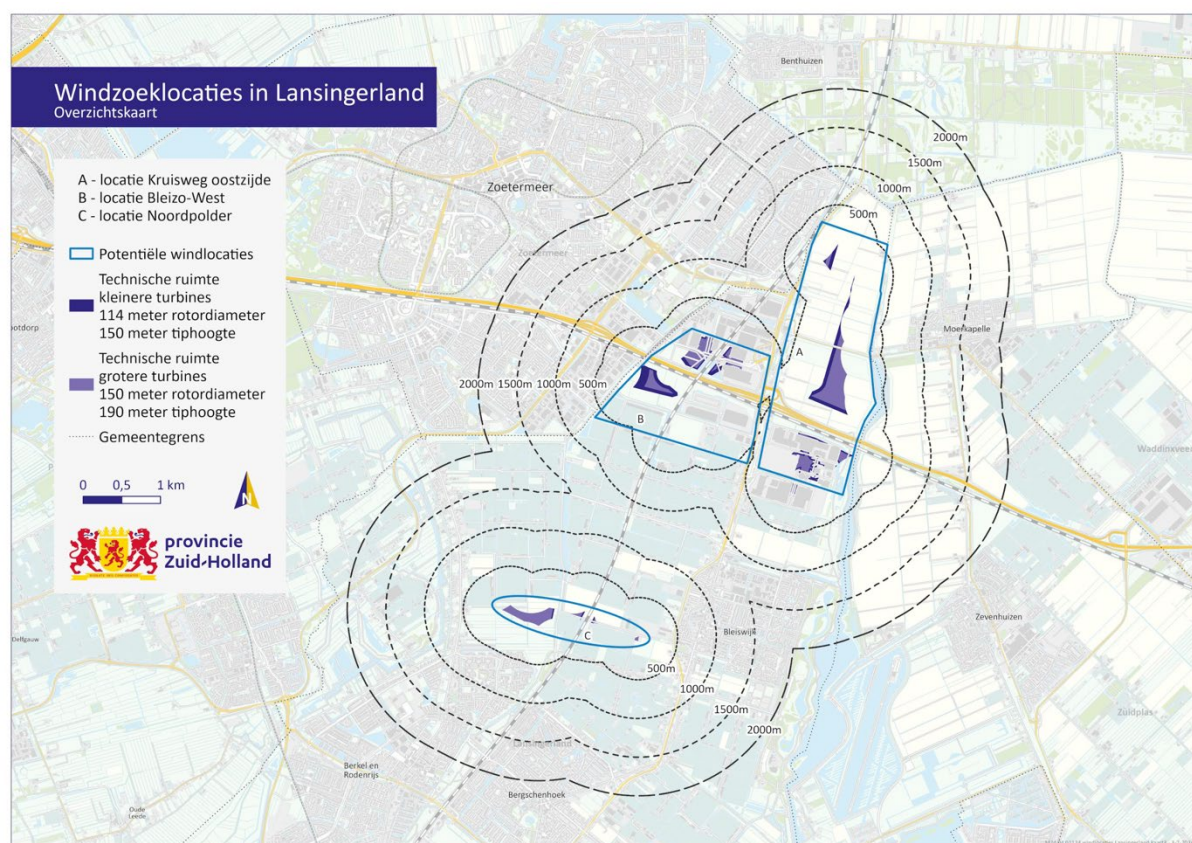
Inhoudsopgave

Introductie.....	3
Hoofdconclusies.....	5
Onderwerpen waarop het onderzoek zich richt.....	8
Hoofdstuk 1: Procedure & Deelnemers.....	10
Hoofdstuk 2: Waargenomen gevolgen van windmolens.....	15
Hoofdstuk 3: Acceptatie van windmolens.....	22
Hoofdstuk 4: Emoties & Gevoelens.....	24
Hoofdstuk 5: Vertrouwen in partijen.....	25
Hoofdstuk 6: Participatie.....	27
Hoofdstuk 7: Waarden.....	32
Bijlagen.....	36

Introductie

Om de opwarming van de aarde te beperken is het nodig om fossiele energiebronnen zoals steenkool, olie en aardgas te vervangen door duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie (IPCC, 2023). Windmolens in de gemeente Lansingerland zouden één mogelijkheid kunnen zijn om duurzame energie op te wekken. De provincie Zuid-Holland onderzoekt drie nieuwe locaties voor windenergie in de gemeente Lansingerland: Kruisweg oostzijde, Bleizo-West en Noordpolder (zie onderstaande Figuur 1). Er is nog geen definitieve beslissing welke locatie(s) wordt/worden uitgekozen voor de windmolens. Eerst wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar verschillende aspecten, waaronder de mening van de inwoners.

Figuur 1. De drie mogelijke locaties voor windmolens in Lansingerland.

Maatschappelijk draagvlak is een belangrijke factor voor het realiseren van een duurzame energietransitie. Het is daarom belangrijk om inzicht te verkrijgen in de meningen van inwoners van gemeente Lansingerland over de windmolens. De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) doet onafhankelijk onderzoek naar hoe de inwoners van de gemeente Lansingerland denken over

onderwerpen omtrent het plaatsen van de windmolens bij de drie mogelijke locaties.

Dit is het eerste vragenlijstonderzoek dat de RUG uitvoert onder de inwoners van de gemeente Lansingerland. Het doel is om in het komende jaar nog een vragenlijstonderzoeken te doen om te kijken of en hoe de mening van inwoners is veranderd ten opzichte van nu. Dit onderzoek is medegefinancierd door de provincie Zuid-Holland en maakt deel uit van het bredere onderzoek van de RUG naar publieke percepties van de energietransitie. Hierover kunt u meer lezen op www.rug.nl/onderzoekenergietransitie.

We geven hieronder eerst een samenvatting van de belangrijkste conclusies en onderwerpen uit dit onderzoek. Vervolgens zullen we het onderzoek en de resultaten uitgebreider bespreken en toelichten.

Hoofdconclusies

Hieronder worden de belangrijkste conclusies uit de eerste fase van het onderzoek beschreven.

Waargenomen gevolgen van windmolens (in hoeverre mensen negatieve of positieve gevolgen van de windmolens verwachten). Deelnemers verwachten negatieve gevolgen van de windmolens, met name voor de kwaliteit van leven en het uiterlijk van de omgeving. Dit gaat hand in hand met het relatief hoge overlast dat de deelnemers van de windmolens verwachten. Eerdere onderzoeken laten zien dat hoe verder mensen van een zoeklocatie wonen, hoe minder negatieve gevolgen ze verwachten. Deze patroon, hoewel zichtbaar, is hier minder sterk omdat ook deelnemers die verder weg van een locatie wonen de gevolgen nogal negatief inschatten. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de unieke samenstelling van deelnemers in dit onderzoek. Namelijk, omdat er drie zoeklocaties zijn, is de kans groot dat als mensen op >2000m afstand van de ene locatie wonen, wonen ze nog steeds binnen 2000m bij een andere locatie. Wat we dan zien is dat deelnemers niet gauw veel positiever denken over de gevolgen van windmolens als de windmolens op een andere locatie komen dan de locatie waar de deelnemers zelf wonen/werken.

Het valt op dat deelnemers vrij negatief oordelen over de mate waarin windmolens kunnen helpen bij het bestrijden van klimaatverandering. Eerdere onderzoeken laten zien dat hoewel mensen zich zorgen maken over de lokale gevolgen, oordelen ze meestal positief over de gevolgen van windmolens voor klimaat en toekomstige generaties. Hoewel ook in dit onderzoek noemde een aantal deelnemers duurzame energie en CO₂-reducties als grote winsten van de windmolens, blijft er de vraag waarom deze gevolgen over het algemeen negatief werden ingeschat.

Acceptatie van windmolens (de mate waarin mensen de windmolens (on)acceptabel vinden en tegen of vóór de windmolens zijn). De acceptatie voor de windmolens is laag voor elke locatie. Ook bij de acceptatie is te zien dat hoe verder deelnemers van de locatie af wonen/werken, hoe minder negatief ze zijn, maar toch blijft acceptatie in alle groepen vrij laag. Dit suggereert opnieuw dat deelnemers niet meteen denken dat windmolens acceptabeler zijn als ze op een andere locatie worden gebouwd dan hun “eigen” locatie.

Emoties & Gevoelens (de mate waarin mensen negatieve en positieve emoties ervaren bij het idee aan de bouw van de windmolens). Deelnemers voelen zich vooral machteloos, en in zekere mate boos, bij de gedachte aan de bouw van windmolens in de gemeente Lansingerland. Dit

komt sterk overeen met bevindingen uit eerdere onderzoeken waar lokale bewoners zich vaak machteloos voelen bij energieprojecten geïnitieerd door overheden en/or marktpartijen. Dit is ook in lijn met onze bevindingen (zie verder) dat deelnemers graag willen dat inwoners betrokken worden bij de besluitvorming over de windmolens, maar denken dat daar nog onvoldoende mogelijkheden voor zijn.

Vertrouwen in partijen (de mate waarin mensen relevante partijen als betrouwbaar, integer en competent zien). Als het gaat over het bouwen van windmolens, ligt het vertrouwen in zowel de gemeente Lansingerland als de Provincie Zuid-Holland onder het middelpunt van de schaal. Dit komt overeen met resultaten uit eerdere onderzoek; bij zulke controversiële projecten zijn mensen vaak kritisch over de betrokken partijen. Deelnemers hebben wat meer vertrouwen in de gemeente als het gaat over integriteit, namelijk over het open en transparant zijn en de belangen van inwoners in acht nemen. Dit laatste is een herkenbaar patroon – mensen hebben vaak meer vertrouwen in de integriteit van hun eigen gemeente dan de provinciale of nationale overheden, wat een reden kan zijn om lokale overheden meer te betrekken bij energieprojecten¹.

Participatie (hoe mensen denken over het betrekken van inwoners bij de besluitvorming over de windturbines). Deelnemers willen graag betrokken zijn bij besluitvorming over de bouw van windmolens in de gemeente Lansingerland. Met name deelnemers die dichterbij de locaties wonen zijn hier positief over. Daarentegen zien deelnemers onvoldoende mogelijkheden om daadwerkelijk betrokken te worden bij deze besluitvorming. Deelnemers vinden het zeer wenselijk om betrokken te worden bij beslissingen over het wel of niet bouwen van de windmolens, de locaties waar de windmolens gebouwd kunnen worden, andere ontwikkelingen in de gemeente Lansingerland en de hoeveelheid en de hoogte van de windmolens. Interessant genoeg zijn deelnemers minder bereid om te participeren in beslissingen over hoe inwoners kunnen profiteren van de windmolens (bv. mede-eigenaarschap). Het kan zijn dat mensen de andere beslissingen veel belangrijker vinden (bv. wel of niet windmolens, waar, hoeveel en hoe hoog) en/of dat ze dat ze financiële participatie niet de beste of geen voldoende overweging vinden voor het eventueel bouwen van de windmolens. Dit vraagt echter meer verdiepende onderzoek, namelijk welke overwegingen vinden mensen zelf het belangrijkste en wat hun eigen ideeën zijn over hoe inwoners te betrekken bij het besluitvormingsproces.

---

¹ Palomo-Vélez, G., Perlaviciute, G., Contzen, N., & Steg, L. (2024). Trusting the minister or trusting the mayor? Perceived competence and integrity of central and local Dutch institutions governing energy matters. *Environmental Research Communications*, 6(4), 045009.

Waarden (wat mensen in het algemeen belangrijk vinden en hoe hangt het samen met acceptatie van de mogelijke windmolens). Waarden zijn algemene doelen die mensen belangrijk vinden in hun leven. Hoe sterker mensen hun genietwaarden (conformst en plezier belangrijk), hoe negatiever ze oordeelden over de acceptatie van windmolens in Lansingerland. Hoewel sterkere groene waarden (natuur en milieu belangrijk) hingen samen met hogere acceptatie van de windmolens.

Onderwerpen waarop het onderzoek zich richt

1. Waargenomen gevolgen en acceptatie windmolens in de gemeente Lansingerland. Zoals aangegeven is maatschappelijk draagvlak belangrijk voor het realiseren van een duurzame energietransitie. De publieke opinie over de kosten en baten van energieprojecten beïnvloedt de publieke acceptatie van deze projecten (Perlaviciute & Steg, 2014)². Daarom hebben we onderzocht hoe mensen rondom de drie mogelijke locaties oordelen over de (mogelijke) gevolgen van windenergie bij deze locaties, waaronder gevolgen voor de natuur en het milieu, de financiële waarde van de omgeving, de kwaliteit van leven, het uiterlijk van de omgeving en de overlast die de windmolens kunnen veroorzaken. Vervolgens hebben we mensen gevraagd hoe acceptabel ze de mogelijke windmolens vinden op elk van de drie locaties, en in hoeverre zijn ze tegen of voor het bouwen van windmolens op elk van deze locaties. We bespreken deze resultaten in hoofdstuk 2 en 3.

2. Emoties. Energieprojecten kunnen (sterke) emoties en gevoelens bij mensen oproepen. Emoties hangen vaak samen met hoe acceptabel mensen energieprojecten vinden (Perlaviciute, Steg, Contzen, Roeser, & Huijts, 2018)³. We hebben onderzocht in welke mate mensen verschillende (negatieve en positieve) emoties/gevoelens ervaren wanneer ze denken aan de bouw van windmolens op de drie locaties. Deze resultaten staan in hoofdstuk 4.

3. Vertrouwen. Hoe meer vertrouwen mensen hebben in de partijen die verantwoordelijk zijn voor het ontwikkelen van energieprojecten, hoe hoger de publieke acceptatie van deze projecten is (Huijts, Molin, & Steg, 2012⁴; Perlaviciute & Steg, 2014). Daarom hebben we onderzocht in welke mate men vertrouwen heeft in verschillende partijen die betrokken (kunnen) zijn bij de bouw van windmolens in Lansingerland, namelijk de provincie Zuid-Holland en de gemeente Lansingerland. Er worden twee dimensies van vertrouwen onderscheiden: **integriteit**, namelijk de mate waarin de verantwoordelijke partijen open en transparant zijn en rekening houden met de belangen van burgers, en **competentie**, namelijk de mate waarin de verantwoordelijke partijen de benodigde kennis en expertise hebben om

---

² Perlaviciute, G., & Steg, L. (2014). Contextual and psychological factors shaping evaluations and acceptability of energy alternatives: integrated review and research agenda. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 35, 361-381.

³ Perlaviciute, G., Steg, L., Contzen, N., Roeser, S., & Huijts, N. (2018). Emotional responses to energy projects: Insights for responsible decision making in a sustainable energy transition. *Sustainability*, 10(7), 2526.

⁴ Huijts, N. M., Molin, E. J., & Steg, L. (2012). Psychological factors influencing sustainable energy technology acceptance: A review-based comprehensive framework. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 16(1), 525-531.

energieprojecten te ontwikkelen. Vooral vertrouwen op integriteit heeft veel invloed op publieke acceptatie van energieprojecten (Liu et al., 2020; 2022⁵⁶). Daarom hebben we onderzocht hoe mensen oordelen over de integriteit, competentie en de algemene betrouwbaarheid van de (mogelijk) betrokken partijen. Deze resultaten staan in hoofdstuk 5.

4. Publieke participatie. Uit onderzoek blijkt dat de waargenomen procedurele rechtvaardigheid (de mate waarin mensen vinden dat besluiten op een rechtvaardige manier gemaakt zijn) hoger is wanneer mensen denken dat ze invloed kunnen hebben op besluiten die worden gemaakt over energieprojecten (Walker & Baxter, 2017⁷). Waargenomen procedurele rechtvaardigheid hangt positief samen met de acceptatie van energieprojecten (Huijts, Molin, & Steg, 2012; Perlaviciute & Steg, 2014). Er is echter weinig bekend over hoe men betrokken wil worden bij beslissingen over energieprojecten, bijvoorbeeld in welke mate, in welke vorm, en met betrekking tot welke besluiten wil men betrokken worden. Daarom hebben we onderzocht hoe inwoners betrokken willen worden bij besluitvorming over het ontwikkelen van windmolens in de gemeente Lansingerland. We bespreken deze resultaten in hoofdstuk 6.

5. Waarden. Waarden zijn algemene doelen in de levens van mensen. Energieprojecten kunnen verschillende gevolgen hebben voor verschillende waarden van mensen, namelijk biosferische/groene waarden (natuur en milieu zijn belangrijk), altruïstische/medemenselijke waarden (andere mensen zijn belangrijk), egoïstische/zelf waarden (eigen bronnen zijn belangrijk), en hedonische/geniet waarden (comfort en plezier zijn belangrijk). Deze vier types waarden zijn onder verschillende groepen in de maatschappij als zowel in verschillende landen te onderscheiden (Steg & De Groot, 2012)⁸. Om verantwoordelijke keuzes te maken over energieprojecten is het daarom belangrijk om bewust te zijn van deze verschillende waarden. Daarom hebben we onderzocht hoe belangrijk mensen deze waarden vinden en hoe deze waarden samenhangen met de acceptatie van de mogelijke windmolens in Lansingerland. We bespreken deze resultaten in hoofdstuk 7.

---

⁵ Liu, L., Bouman, T., Perlaviciute, G., & Steg, L. (2020). Effects of competence- and integrity-based trust on public acceptability of renewable energy projects in China and the Netherlands. *Journal of Environmental Psychology*, 67, 101390.

⁶ Liu, L., Vrieling, L., Perlaviciute, G., Bouman, T., & Steg, L. (2022). The role of trust in public acceptability of energy projects: Integrity versus competence. *Environmental Research Communications*, 4(3), 035003.

⁷ Walker, C., & Baxter, J. (2017). Procedural justice in Canadian wind energy development: a comparison of community-based and technocratic siting processes. *Energy Research & Social Science*, 29, 160-169.

⁸ Steg, L., & De Groot, J. I. (2012). Environmental values. In *The Oxford handbook of environmental and conservation psychology* (pp. 81-92). Oxford University Press.

Hoofdstuk 1: Procedure & Deelnemers

§1.1: Procedure

In samenwerking met de provincie Zuid-Holland is er op dinsdag 9 juli een uitnodigingsbrief voor de online vragenlijst opgestuurd naar 33.000 adressen die binnen 2000 meter van ten minste één van de drie zoeklocaties lagen. In deze brief werd informatie gegeven over de plannen om windmolens te bouwen in de gemeente Lansingerland, en dat er vanuit de RUG onderzoek wordt gedaan naar de mening van inwoners over deze plannen. Een QR-code en websitelink stonden in de brief die geadresseerden konden gebruiken om de vragenlijst in te vullen. De volledige brief is te vinden in Bijlage A, aan het einde van dit rapport. De vragenlijst werd standaard in het Nederlands aangeboden, maar mensen konden ook een Engelse versie aanvragen; 23 mensen hebben gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Daarnaast mochten mensen ook een papieren vragenlijst aanvragen, 12 mensen hebben een papieren vragenlijst aangevraagd. De vragenlijst was beschikbaar van zaterdag 13 juli 2024 tot zondag 18 augustus 2024⁹.

De vragenlijst (online via Qualtrics) begon met een introductie over het onderwerp, en een uitleg over het onderzoek. Na de informatie te hebben gelezen, konden deelnemers besluiten om wel of niet deel te nemen, en moesten zij daarna aangeven minstens 16 jaar oud te zijn. Bij weigering van deelname, of een leeftijd onder de 16 jaar, werd de deelnemer naar het einde van de vragenlijst gebracht.

Om te kunnen nagaan hoe ver deelnemers van de locaties af woonden of/en werkten kregen zij drie kaarten te zien, elk behorend tot één van de locaties (zie Bijlage B voor de kaarten). Voor elke locatie konden de deelnemers aangeven of zij binnen 500 meter van de locatie(s) af woonden/werkten, binnen 500 en 1000 meter, binnen 1000 en 1500 meter, binnen 1500 en 2000 meter, of meer dan 2000 meter. Let op: als er een groep deelnemers zijn die >2000m van een bepaalde locatie wonen betekent nog steeds dat ze binnen 2000m van een (of twee) andere locatie(s) wonen, aangezien dat alleen mensen van binnen 2000m van het zoekgebied werden uitgenodigd voor dit onderzoek.

Het betrekken van inwoners die op verschillende afstanden van de zoeklocaties wonen/werken is belangrijk omdat wij zo kunnen nagaan hoe de mogelijke windmolens

---

⁹ In de uitnodigingsbrief die deelnemers per post ontvingen stond een andere sluitingsdatum voor de vragenlijst, namelijk 29 juli 2024. Gezien veel mensen gedurende deze periode op vakantie zijn, is de sluitingsdatum verlengd.

worden beoordeeld door mensen die zowel dichtbij als iets verder weg van een specifieke locatie wonen/werken.

De vragenlijst was inhoudelijk identiek voor alle locaties en afstanden, en het volledig invullen van de vragenlijst duurde ongeveer 20 tot 25 minuten. Voor eventuele vragen over de vragenlijst was het mogelijk om contact op te nemen met de hoofdonderzoekers via e-mail. Voor het invullen van de vragenlijst kregen deelnemers geen compensatie.

§1.2: Deelnemers

Vorbereidingen voor de analyse

Op de vragenlijst ontvingen wij 2718 responses: 2714 online en 4 papier. Bij 43 responses was er geen toestemming gegeven voor deelname en 9 deelnemers hebben aangegeven dat ze niet 16 jaar of ouder zijn; deze zijn niet meegenomen in de analyses. Vervolgens waren er 217 responses met geen enkel antwoord op inhoudelijke vragen. Uiteindelijk hielden wij 2449 responses over voor de analyse.

*Demografische informatie*¹⁰¹¹

Locatie en afstand. Wij vroegen deelnemers om aan te geven hoe ver zij van de drie locaties af wonen/werken, met behulp van landkaarten van de locaties. Deelnemers konden per locatie aangeven hoe ver ze van die locatie wonen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat een deelnemer binnen 500 meter vanaf locatie A woont, en tegelijk ook binnen 1500 meter vanaf locatie B. Om na te gaan op welke afstanden de meeste antwoorden zijn gekomen hebben we in Tabel 1 een overzicht gemaakt.

---

¹⁰ Het totaal aantal deelnemers bij de demografische informatie wijkt af van 2449 omdat niet alle deelnemers alle vragen hebben ingevuld

¹¹ De demografische informatie van Lansingerland komt van <https://allecijfers.nl/gemeente/lansingerland/>. Let op dat de statistieken van de gemeente Lansingerland niet geheel één op één zijn met de statistieken van de geselecteerde groep inwoners die een uitnodigingsbrief ontvingen voor de vragenlijst.

Tabel 1. *Verdeling van aantal deelnemers per afstand, per locatie. De percentages weergeven de responses per locatie.*

	Kruisweg oostzijde (n = 2324)	Bleizo-West (n = 2319)	Noordpolder (n = 2381)
Minder dan 500m	169 (7%)	82 (3%)	119 (5%)
Tussen 500 en 1000m	437 (19%)	153 (6%)	248 (10%)
Tussen 1000 en 1500m	328 (14%)	386 (17%)	327 (14%)
Tussen 1500m en 2000m	415 (18%)	479 (21%)	390 (16%)
Meer dan 2000m	975 (42%)	1219 (53%)	1297 (55%)

Woon/werk. Aangezien niet alle adressen waarnaar een brief is verstuurd woonadressen zijn (bijv. bedrijven), hebben we aan deelnemers gevraagd of zij wonen of werken op het adres waarnaar de brief is verstuurd. Deelnemers konden meerdere antwoorden geven. 2072 deelnemers gaven aan op het adres te wonen (85%), 155 deelnemers gaven aan op het adres te werken (7%), en 45 deelnemers (2%) gaven ‘anders’ aan (vaak hield dat in dat de deelnemer zowel woonde als werkte op het adres, of dat ze een pand in de buurt huurde). 176 deelnemers hebben niks ingevuld (6%).

Leeftijd & Gender. De gemiddelde leeftijd in de steekproef is 54 jaar, met een minimum van 18 jaar en een maximum van 93 jaar. In totaal namen 705 vrouwen (34%) deel aan het onderzoek en 1327 mannen (64%). 4 deelnemers identificeerden zich als ‘Anders’ (0.2%), en 45 deelnemers gaven aan het liever niet te willen zeggen (2%). Uit Tabel 2 blijkt dat in de steekproef de mannen zijn oververtegenwoordigd in de steekproef, en de vrouwen ondervertegenwoordigd, vergeleken met de populatie uit Lansingerland.

Tabel 2. *Vergelijking genderverdeling gemeente Lansingerland vs. de steekproef*

	Man	Vrouw	Anders	Onbekend
Gemeente Lansingerland	49%	51%	n.v.t.	n.v.t.
Steekproef	64%	34%	0.2%	2%

Opleidingsniveau. Wij vroegen deelnemers naar hun hoogst genoten opleidingsniveau. In Tabel 3 is een visualisatie van deze verdeling te zien. 4 deelnemers (0.2%) gaven aan geen onderwijs te hebben gehad, een cursus inburgering te hebben gevolgd of de basisschool te hebben afgemaakt (in Tabel 3 ‘*Geen onderwijs-basisschool*’). 211 deelnemers (9%) vulden in dat ze VMBO (basis/kader/beroepsgericht/theoretisch/gemengd), mavo/MULO, havo/vwo onderbouw, MBO 1 of een vergelijkbare opleiding hadden afgerond (in Tabel 3 ‘*VMBO-MBO 1*’). 512 deelnemers (21%) vulden in dat ze MBO 2-4, havo/vwo bovenbouw of een HBO-/WO-propedeuse hadden afgerond (in Tabel 3 ‘*MBO 2-WO propedeuse*’). Ten slotte vulden 1269 deelnemers (52%) in dat ze een HBO-/WO-bachelor, WO-master/postdoctoraal of promotie hadden afgerond (in Tabel 3 ‘*HBO bachelor-gepromoveerd*’). 82 deelnemers (3%) hebben aangegeven liever niet hun hoogst genoten opleidingsniveau te delen, en 368 deelnemers (15%) hebben niets ingevuld.

In vergelijking met alle inwoners van de gemeente Lansingerland zien we in de steekproef dat mensen met geen onderwijs tot en met een WO-propedeuse ondervertegenwoordigd zijn. Daarentegen zijn mensen met een HBO-bachelor tot een promotie oververtegenwoordigd.

Tabel 3. Hoogst genoten opleidingsniveaus populatie gemeente Lansingerland vs. de steekproef

	Geen onderwijs – basisschool	VMBO – MBO 1	MBO 2 – WO propedeuse	HBO bachelor – gepromoveerd	Onbekend/overig
Gemeente Lansingerland	23%		39%	37%	n.v.t.
Steekproef	0.2%	9%	21%	52%	18%

Inkomensniveau. Wij vroegen deelnemers naar hun jaarlijks netto-inkomen (en dat van hun eventuele partner). 9 deelnemers gaven aan minder dan €10.000 netto te verdienen per jaar (0.4%), 34 gaven aan tussen de €10.000 en €20.000 te verdienen (1%), 91 tussen de €20.000 en €30.000 (4%), 200 tussen de €30.000 en €40.000 (8%), 267 tussen de €40.000 en €50.000 (11%), en 894 gaven aan meer dan €50.000 netto per jaar te verdienen (36%). 954 deelnemers (40%) hebben niets ingevuld of wilde het liever niet zeggen, dus in werkelijkheid kan de representatie op basis van inkomensniveau anders liggen dan uit deze cijfers blijkt.

Aanwezig op informatieavond. Op dinsdag 2 juli organiseerde de provincie Zuid-Holland een informatieavond, voor de inwoners binnen 1000 meter van de zoeklocaties over het project bij golfbaan Bentwoud. De Provincie wilde namelijk eerst met de meest dichtbij wonende groep in gesprek gaan op deze eerste informatieavond. Wij waren benieuwd of deelnemers aanwezig waren, en zo niet of zij wel op de hoogte waren van de informatieavond. 65 deelnemers waren aanwezig op de informatieavond (3%), 477 deelnemers waren niet aanwezig maar waren wel op de hoogte dat er een informatieavond was (19%) en 1536 deelnemers waren niet aanwezig en ook niet op de hoogte van de informatieavond (63%). 371 deelnemers vulden niets in (15%).

Hoofdstuk 2: Waargenomen Gevolgen van Windmolens

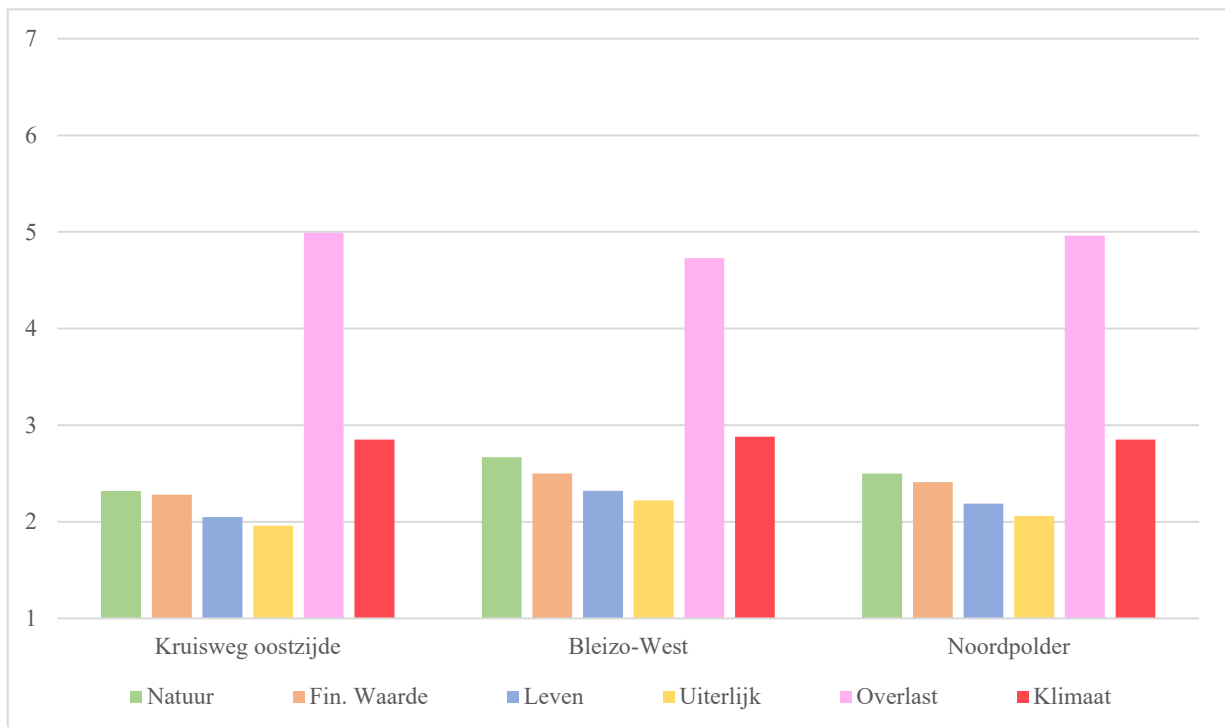
§2.1: Gevolgen per locatie

Wij vroegen deelnemers om aan te geven hoe zij verschillende gevolgen van de windmolens evalueren per locatie, van 1 ‘*Heel negatief*’ tot 7 ‘*Heel positief*’. Specifiek vroegen wij naar de volgende gevolgen:

- Op de natuur in de omgeving (hierna: **Natuur**)
- Op de financiële waarde van de omgeving (hierna: **Fin. Waarde**)
- Op de kwaliteit van mensen in de omgeving (hierna: **Leven**)
- Op het uiterlijk van de omgeving, oftewel, hoe mooi de omgeving eruitziet (hierna: **Uiterlijk**)
- Op het leiden tot overlast (bijv. slagschaduw en geluid) in de omgeving (hierna: **Overlast**)
- Op het verhelpen tegen klimaatverandering (hierna: **Klimaat**)

In de onderstaande figuren zullen we eerst een algemene indruk geven (wat gemiddeld door alle inwoners is geantwoord over de mogelijke windmolens op elke locatie; Figuur 2), daarna zullen we specifiek kijken in hoeverre deze percepties verschillen afhankelijk van waar de deelnemers zelf wonen (of eventueel werken; Figuur 3, 4 en 5). In de grafieken betekent een 1 ‘*Heel negatief*’ en 7 ‘*Heel positief*’, behalve voor **Overlast**, waarbij 1 ‘*Helemaal geen overlast*’ betekent en 7 ‘*Hele sterke overlast*’.

Figuur 2. Algemene evaluatie van de verschillende gevolgen van windmolens per locatie. Let op: 1 staat voor ‘Heel negatief’ en 7 voor ‘Heel positief’, behalve voor **Overlast**, waarbij 1 ‘Helemaal geen overlast’ betekent en 7 ‘Hele sterke overlast’.

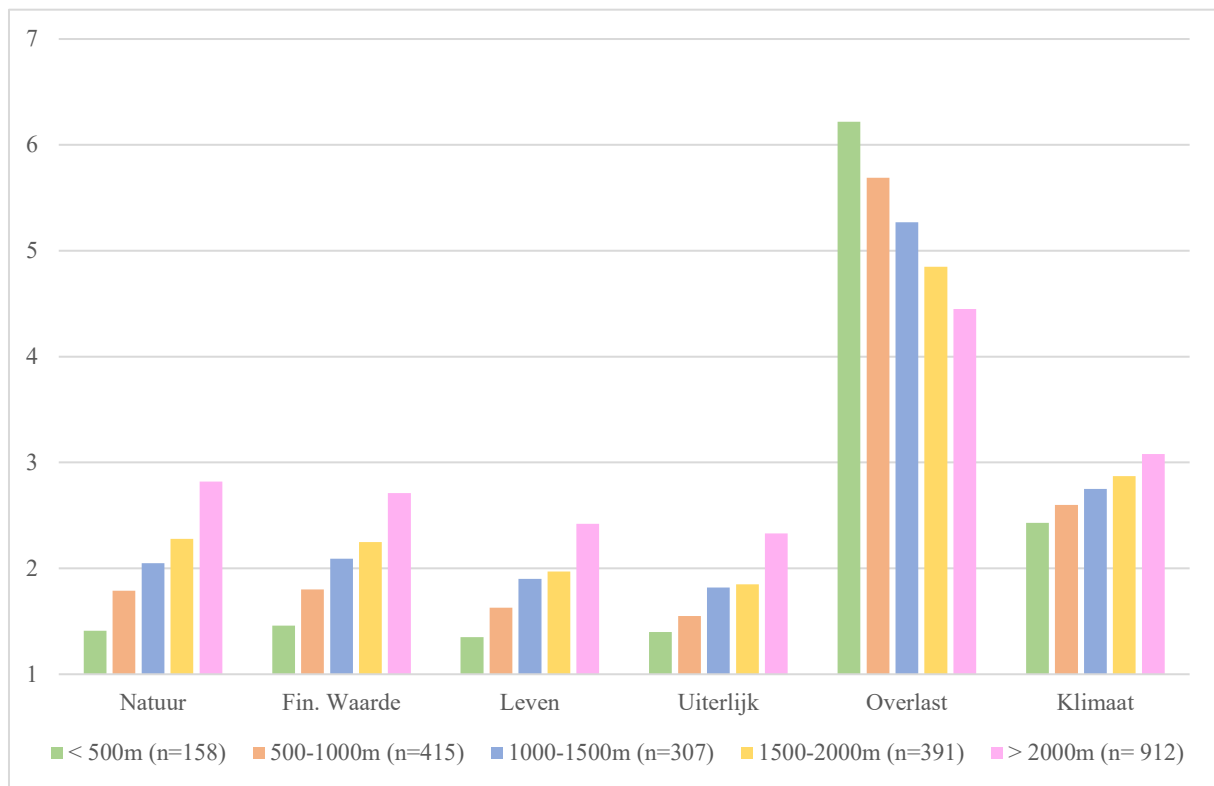

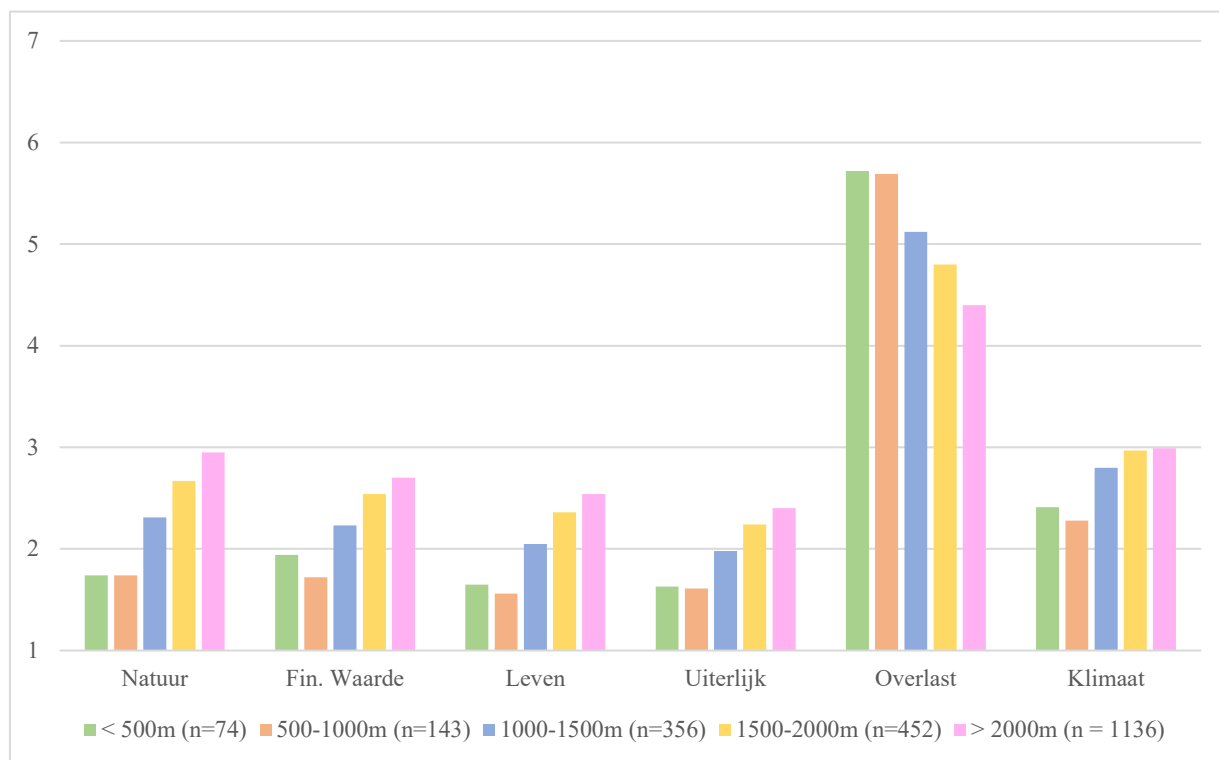
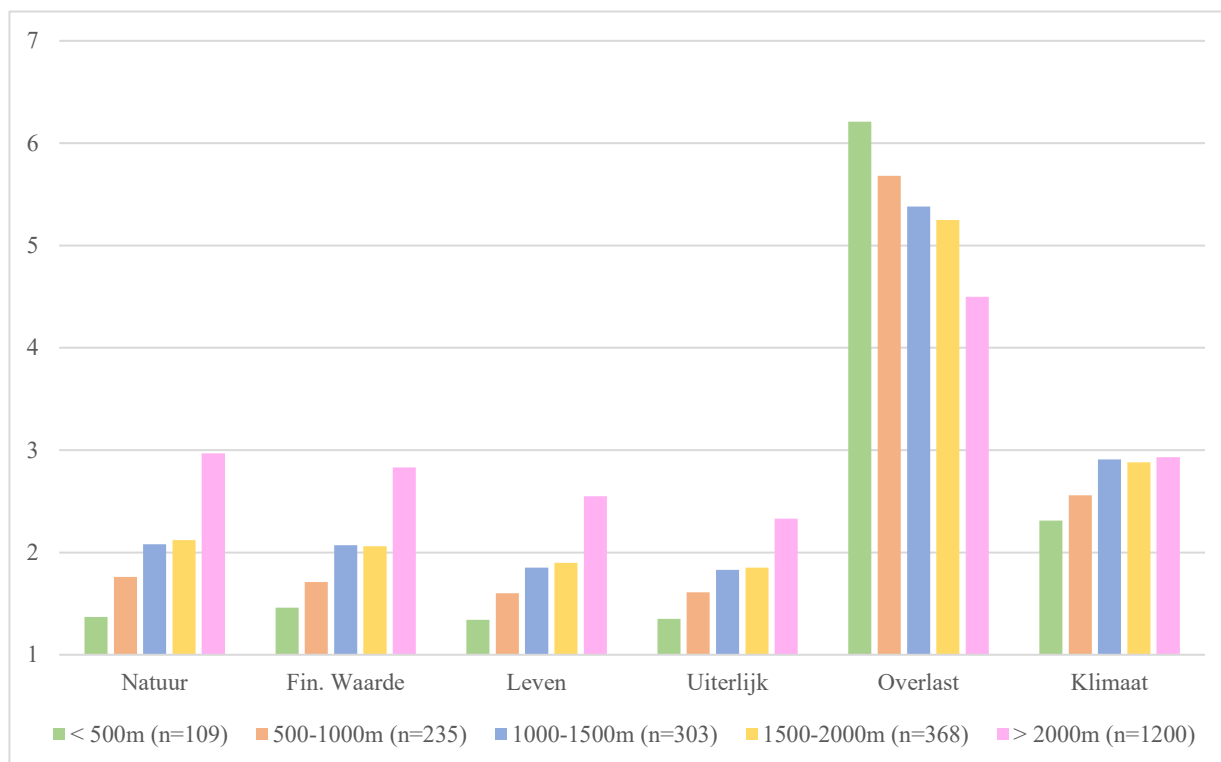
Als we kijken naar Figuur 2 is te zien dat deelnemers over het algemeen met betrekking tot elke locatie negatief oordelen over de gevolgen van de windmolens op de natuur, de financiële waarde van de omgeving, de kwaliteit van leven en het uiterlijk van de omgeving. Met name de laatste twee gevolgen worden zeer negatief beoordeeld. Deelnemers verwachten ook een relatief hoge overlast van de windmolens. Hoewel deelnemers iets positiever kijken naar de gevolgen op het verminderen van klimaatverandering, wordt dit aspect alsnog negatief beoordeeld (onder het middelpunt van de schaal).

Figuur 3, 4 en 5 geven aan hoe deze gevolgen werden beoordeeld door mensen die op verschillende afstanden van elke locatie wonen. Als we kijken naar Figuur 3, 4 en 5 is te zien dat mensen die het dichtstbij de windmolens wonen, het meest negatief zijn over de gevolgen van windmolens op die locatie. Hoewel ook de evaluaties onder mensen die verder weg wonen nogal negatief blijven, zoals al bleek uit algemene evaluaties in Figuur 2. Dit kan deels verklaard worden door het feit dat alle deelnemers ergens in de buurt van ten minste één locatie wonen.

Figuur 3. Evaluatie gevolgen bij Kruisweg oostzijde per afstand. Let op: 1 staat voor ‘Heel negatief’ en 7 voor ‘Heel positief’, behalve voor **Overlast**, waarbij 1 ‘Helemaal geen overlast’ betekent en 7 ‘Hele sterke overlast’.

Figuur 4. *Evaluatie gevolgen bij Bleizo-West per afstand.***Figuur 5.** *Evaluatie gevolgen bij Noordpolder per afstand.*

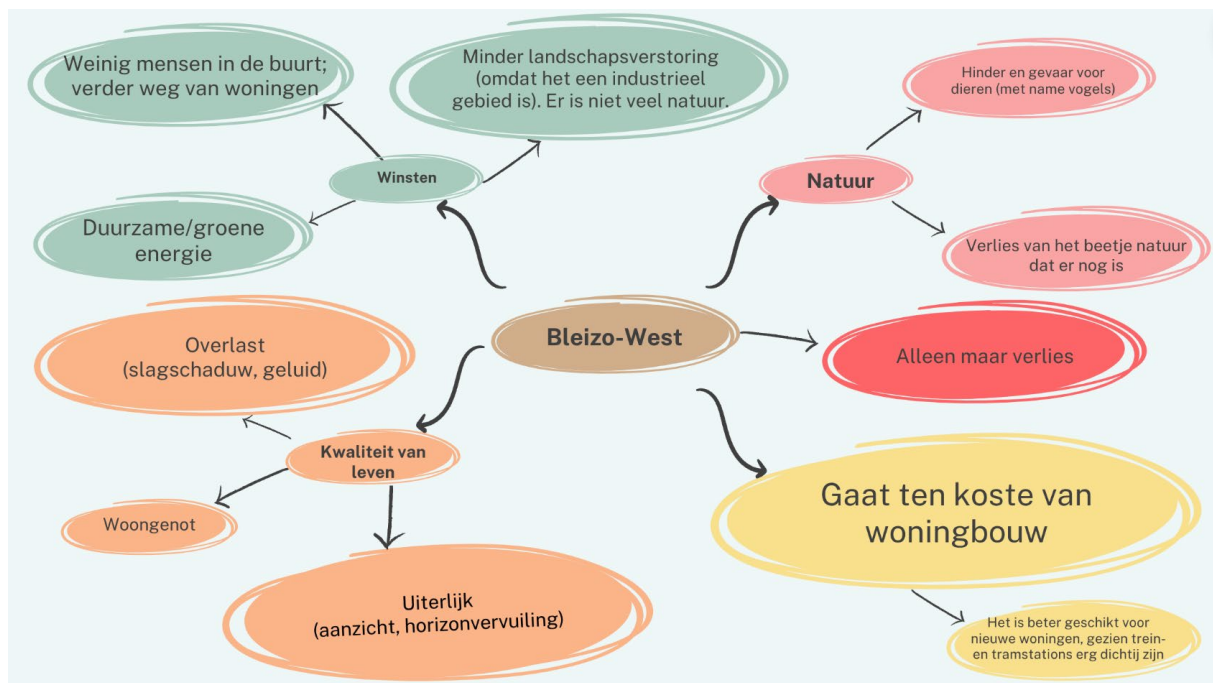
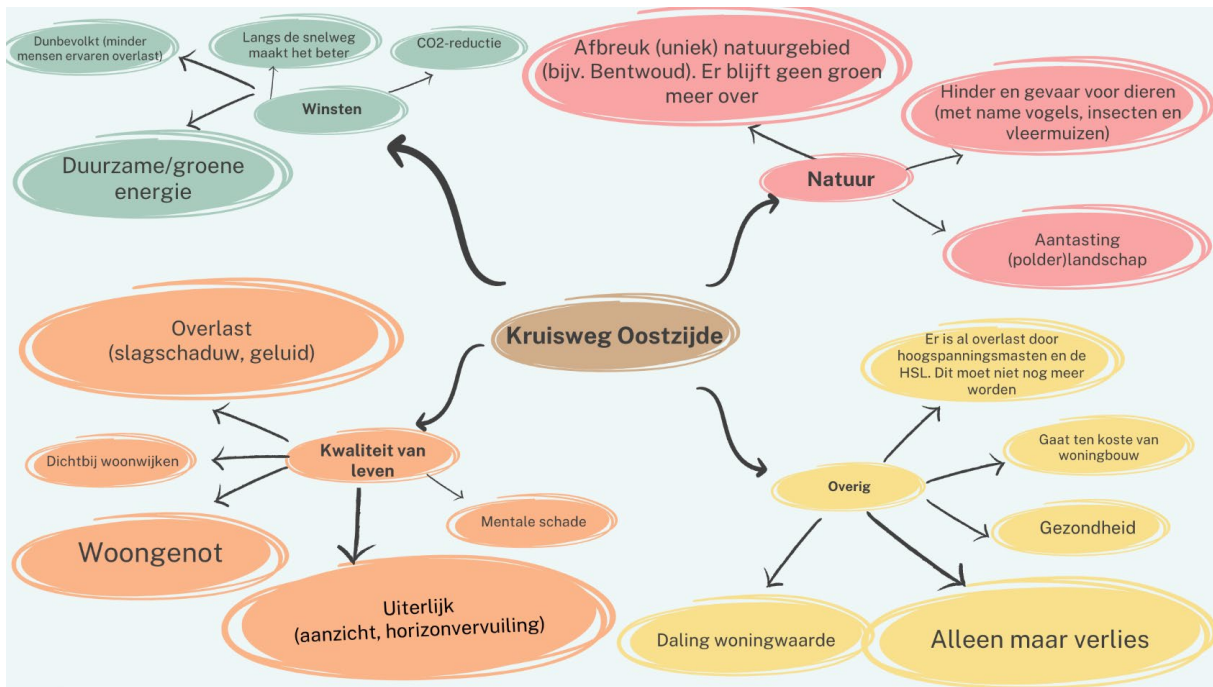
§2.2: Grootste winsten en verliezen per locatie

Wij stelden een open vraag aan deelnemers om aan te geven wat in hun ogen de grootste winst en/of het grootste verlies was per locatie. Deelnemers waren niet verplicht om zowel een winst als verlies te noemen. In Figuur 6, 7 en 8 (hieronder) zijn van alle antwoorden visuele samenvattingen gemaakt. De winsten zijn groengekleurd, en de verliezen zijn geel-, oranje- of roodgekleurd. Hoe groter het rondje en de tekst, hoe vaker de winst of het verlies is genoemd.

Winsten. Uit Figuur 6, 7 en 8 is te zien dat bij elk gebied de duurzame/groene energie van windmolens als een winst wordt gezien. Bij Kruisweg oostzijde wordt als winst genoemd dat de windmolens langs de snelweg kunnen komen te staan. Bij Bleizo-West geven veel deelnemers aan dat de windmolens daar de minste (landschaps)verstoring geven omdat het een industrieel gebied is en dat er weinig mensen in de buurt wonen. Bij Noordpolder wordt met name aangegeven dat de windmolens een aanvulling kunnen zijn op de land- en tuinbouw (hoewel sommige deelnemers die interactie ook als negatief zien).

Verliezen. Uit Figuur 6, 7 en 8 is te zien dat bij elk gebied deelnemers het verpeste uiterlijk van de omgeving, de overlast en het woongenot aankaarten als groot verlies. Ook zeggen veel deelnemers bij elk gebied dat de windmolens alleen maar tot verlies zullen leiden. Bij Kruisweg oostzijde speelt de natuur een grote rol in de verliezen; deelnemers geven aan dat er afbreuk van natuurgebied ontstaat als gevolg van de komst van de windmolens, en dat veel dieren (met name vogels) getroffen gaan worden. Daarnaast vinden deelnemers de daling in woningwaarde een verlies bij Kruisweg oostzijde. Bij Bleizo-West springt het verlies van toekomstige woningbouw erbovenuit. Deelnemers geven aan dat door de bouw van windmolens bij Bleizo-West, duizenden toekomstige woningen niet gebouwd kunnen worden. Tot slot wordt bij Noordpolder vaak aangekaart dat het gebied dichtbij de bebouwde kom ligt, en dus veel woningen er last van kunnen hebben. Daarnaast speelt ook bij Noordpolder natuur een grote rol; gezien de weilanden zijn daar veel (broedende) vogels die getroffen gaan worden door de komst van de windmolens. Tot slot wordt bij Noordpolder ook door deelnemers gezegd dat mogelijke toekomstige woningbouw wordt beperkt door de komst van windmolens (hoewel dit wel minder werd aangekaart dan bij Bleizo-West).

Figuur 6, 7, 8. Grootste gerapporteerde winsten en verliezen volgens de deelnemers bij Kruisweg oostzijde, Bleizo-West en Noordpolder.

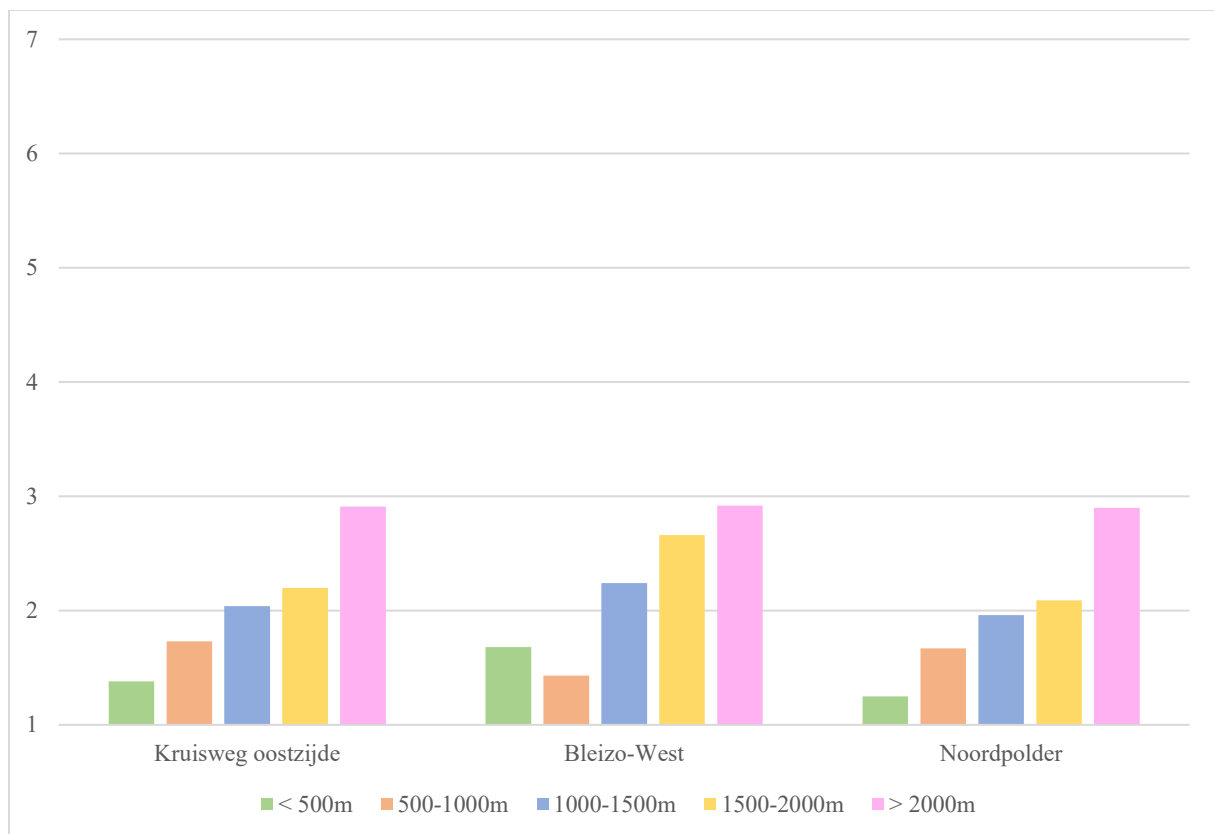

Hoofdstuk 3: Acceptatie van Windmolens

Wij vroegen deelnemers om aan te geven hoe, in het algemeen, (on)acceptabel zij de bouw van windmolens op elk van de drie locaties vinden (van 1 ‘Heel onacceptabel’ tot 7 ‘Heel acceptabel’). Daarnaast vroegen wij in hoeverre deelnemers vóór of tegen zijn met betrekking tot de bouw van de windmolens op deze locaties (van 1 ‘Heel erg tegen’ tot 7 ‘Heel erg voor’). Aangezien de samenhang tussen deze variabelen heel erg hoog is, hebben wij ze samengevoegd tot één variabele genaamd acceptatie; Figuur 9 laat de gemiddelde scores zien.

Figuur 9¹². *Algemene evaluatie acceptatie van de windmolens per gebied en per afstand. Waarbij 1 heel erg onacceptabel is, en 7 heel erg acceptabel; de figuur toont de gemiddelden.*

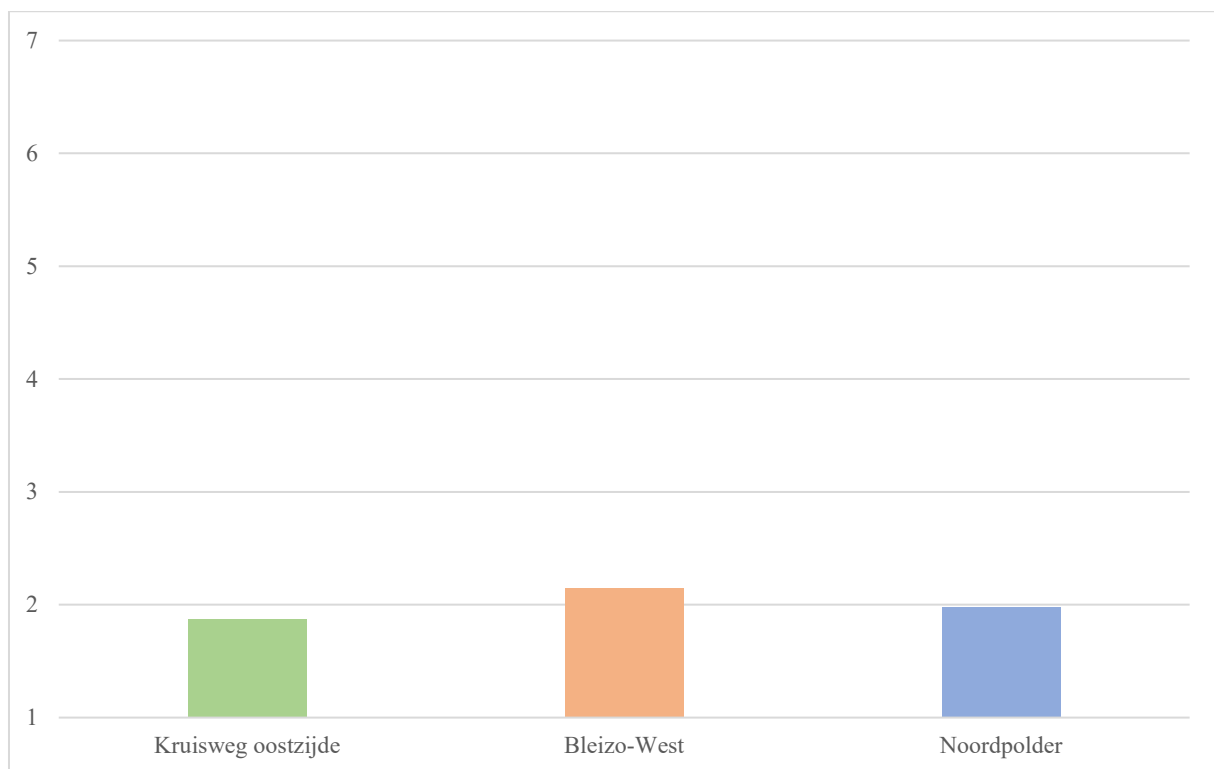
Uit Figuur 9 blijkt dat de algehele acceptatie van de windmolens op elke locatie laag is. Er is voor de rest te zien dat mensen die het dichtstbij wonen het meest negatief zijn over de windmolens, maar verder weg van de locaties is de acceptatie over het algemeen nog steeds laag.

¹² De aantal responses per afstand (< 500m, 500-1000m, 1000-1500m, 1500-2000m en >2000m) is voor Kruisweg oostzijde 157, 408, 301, 384 en 895 respectievelijk. Voor Bleizo-West 72, 137, 353, 446 en 1119 respectievelijk. Voor Noordpolder 108, 234, 297, 362 en 1186 respectievelijk.

Waargenomen Mening van Andere Inwoners

Wij vroegen deelnemers om te denken hoe **andere inwoners van de gemeente Lansingerland**, in het algemeen, de bouw van windmolens bij elk van de drie locaties (on)acceptabel vinden (van 1 ‘Heel onacceptabel’ tot 7 ‘Heel acceptabel’). Daarnaast vroegen wij deelnemers naar hun mening over in hoeverre vóór of tegen andere inwoners zijn inzake de bouw van de windmolens bij elk van de drie locaties (van 1 ‘Heel erg tegen’ tot 7 ‘Heel erg voor’). Aangezien de samenhang tussen deze variabelen heel erg hoog is, hebben wij ze samengevoegd tot één variabele genaamd ‘Acceptatie anderen’.

Figuur 10. *Algemene evaluatie waargenomen acceptatie van andere inwoners per locatie. Waarbij 1 heel erg onacceptabel is, en 7 heel erg acceptabel; de figuur toont de gemiddelden.*

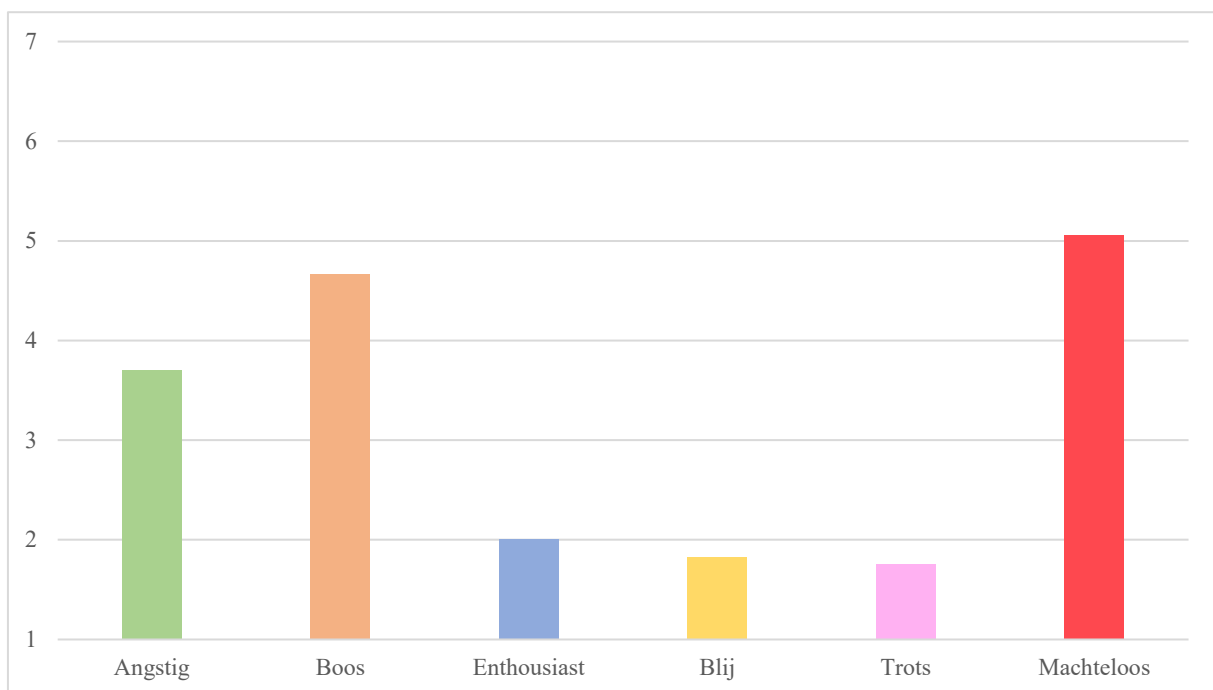
Uit Figuur 10 is te concluderen dat deelnemers waarnemen dat andere inwoners de bouw van windmolens op elke locatie zeer onacceptabel vinden.

Hoofdstuk 4: Emoties & Gevoelens

Wij vroegen deelnemers om aan te geven wat voor gevoelens zij *over het algemeen* ervaren bij het idee aan de bouw van windmolens in de gemeente Lansingerland (we hebben hier niet per locatie gevraagd). Specifiek vroegen wij naar de emoties/gevoelens: **angst**, **boosheid**, **enthousiasme**, **blijdschap**, **trotsheid** en **machteloosheid**. Deelnemers konden aangeven of ze dat gevoel 1 ‘*Helemaal niet*’ tot 7 ‘*Heel sterk*’ ervaarden.

In Figuur 11 presenteren we wat gemiddeld door alle inwoners is geantwoord.

Figuur 11. *Algemene ervaring van emoties en gevoelens door de deelnemers. Waarbij 1 ‘Helemaal niet’ is en 7 ‘Heel sterk’.*

Uit Figuur 11 is te zien dat deelnemers zich in zekere mate (maar niet erg sterk) boos voelen, maar voornamelijk voelen ze zich machteloos bij het idee aan de bouw van de windmolens in de gemeente Lansingerland. Deelnemers ervaren vrijwel geen positieve emoties als ze aan de windmolens op de gemeen Lansingerland denken.

Hoofdstuk 5: Vertrouwen in Partijen

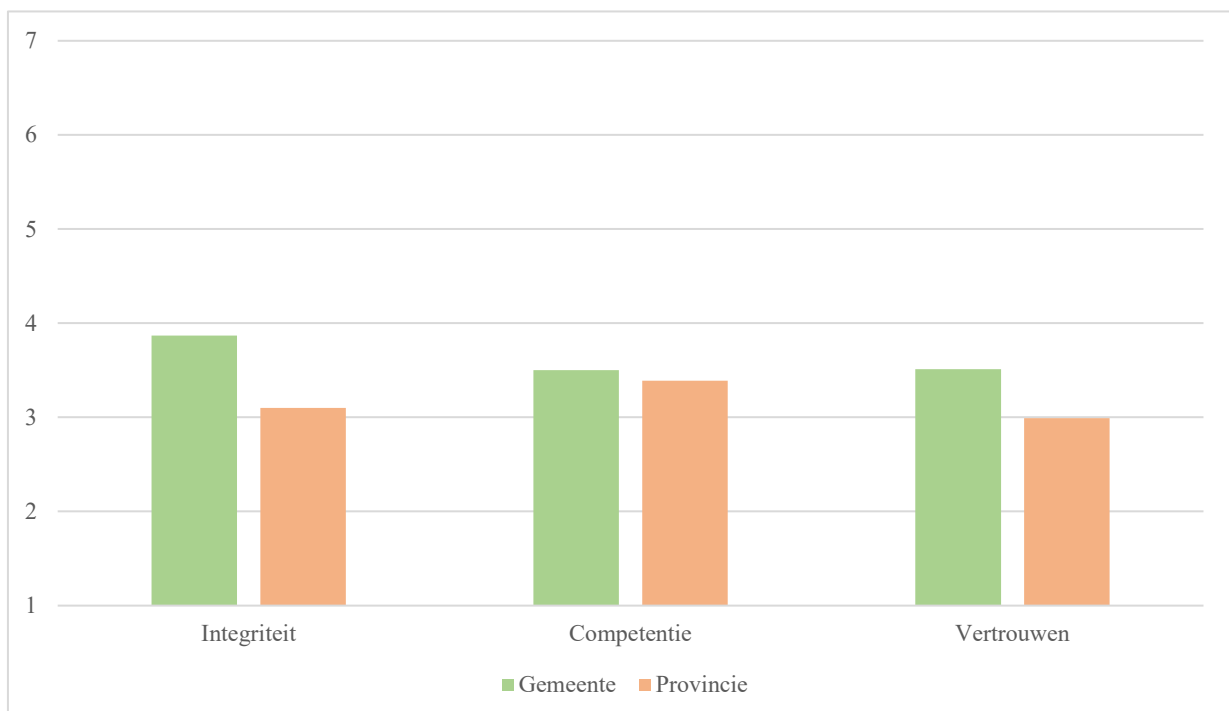
Wij vroegen aan deelnemers om hun mening te geven over de partijen die een rol kunnen spelen bij de bouw van windmolens in Lansingerland. Specifiek ging dit over de gemeente Lansingerland en over de provincie Zuid-Holland. Wij vroegen deelnemers in hoeverre zij het (on)eens zijn met de volgende stellingen, op een schaal van 1 ‘*Helemaal mee oneens*’ tot 7 ‘*Helemaal mee eens*’:

“Als het gaat over de bouw van windmolens in Lansingerland, vind ik dat de gemeente Lansingerland/provincie Zuid-Holland...”

- “...de **belangen** van omwonenden in acht neemt” (hierna: **Belangen**)
- “...**open** is in **communicatie**” (hierna: **Communicatie**)
- “...**deskundig** is” (hierna: **Deskundig**)
- “...de benodigde **kennis** en **vaardigheden** heeft” (hierna: **Kennis**)
- “...te **vertrouwen** is” (hierna: **Vertrouwen**)

Omdat de samenhang tussen **Belangen** en **Communicatie** erg hoog is hebben we die samengevoegd tot de variabele ‘Integriteit’. Er is ook een hoge samenhang tussen **Deskundig** en **Kennis**, waardoor we die hebben samengevoegd tot de variabele ‘Competentie’.

Figuur 12. *Waargenomen integriteit van, competentie van, en vertrouwen in de gemeente Lansingerland en Provincie Zuid-Holland door de deelnemers*

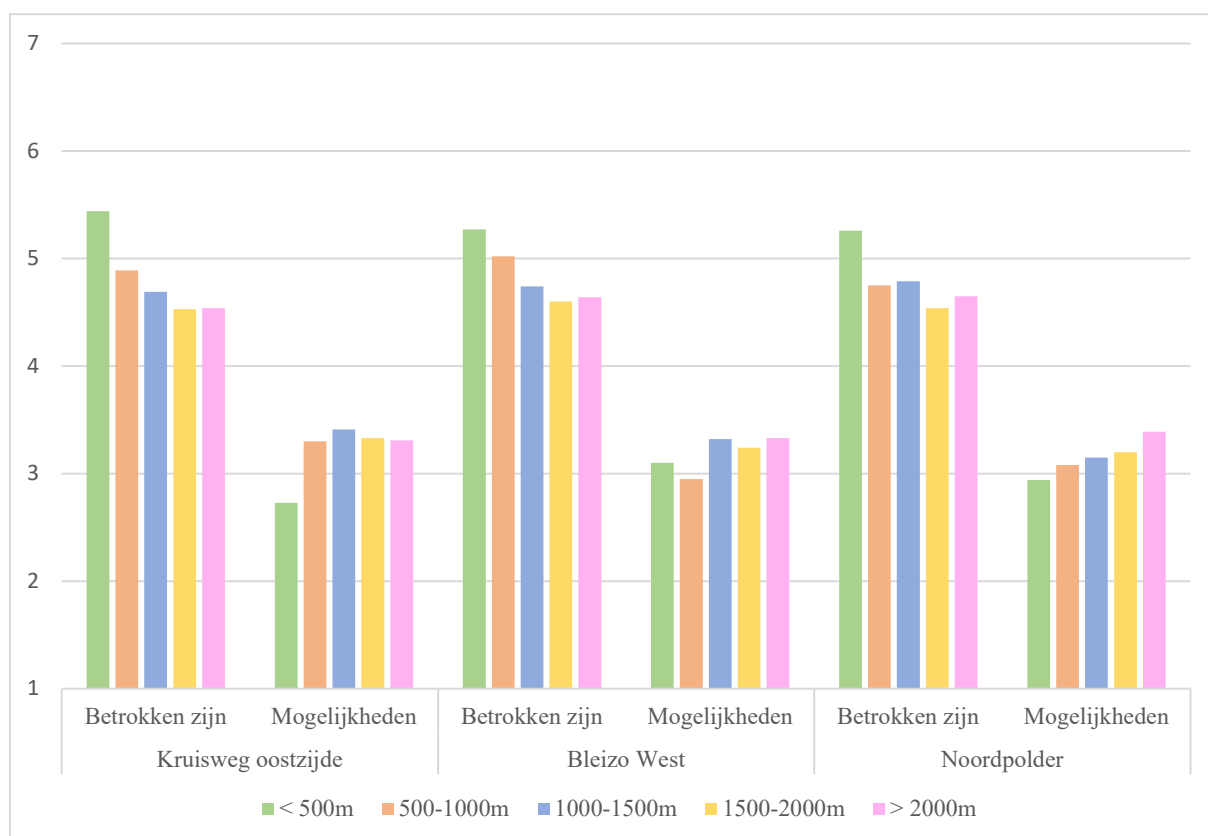
Uit Figuur 12 blijkt dat deelnemers de integriteit van, competentie van en algemene vertrouwen in de gemeente en de provincie relatief negatief waarnemen. De gemeente wordt iets positiever beoordeeld dan de provincie, vooral op de waargenomen integriteit.

Hoofdstuk 7: Participatie

§7.1: Zelf betrokken worden

Wij vroegen deelnemers eerst in welke mate zij zelf betrokken willen zijn bij de besluitvorming over windmolens in de gemeente Lansingerland (hierna: **Betrokken Zijn**). Deelnemers konden antwoorden van 1 ‘Helemaal niet’ tot 7 ‘Helemaal wel’. Daarnaast vroegen wij aan deelnemers in welke mate zij dachten dat er voldoende mogelijkheden zijn om betrokken te zijn bij deze besluitvorming (hierna: **Mogelijkheden**). Deelnemers konden antwoorden van 1 ‘Zeer onvoldoende’ tot 7 ‘Zeer voldoende’.

Figuur 13. De mate waarin deelnemers (per locatie, per ring) betrokken willen zijn bij de besluitvorming over windmolens en denken dat ervoor voldoende mogelijkheden zijn. Hierbij betekent 1 dat deelnemers helemaal niet betrokken willen worden of dat er zeer onvoldoende mogelijkheden zijn, en 7 dat deelnemers heel graag betrokken willen worden of dat er zeer voldoende mogelijkheden zijn.

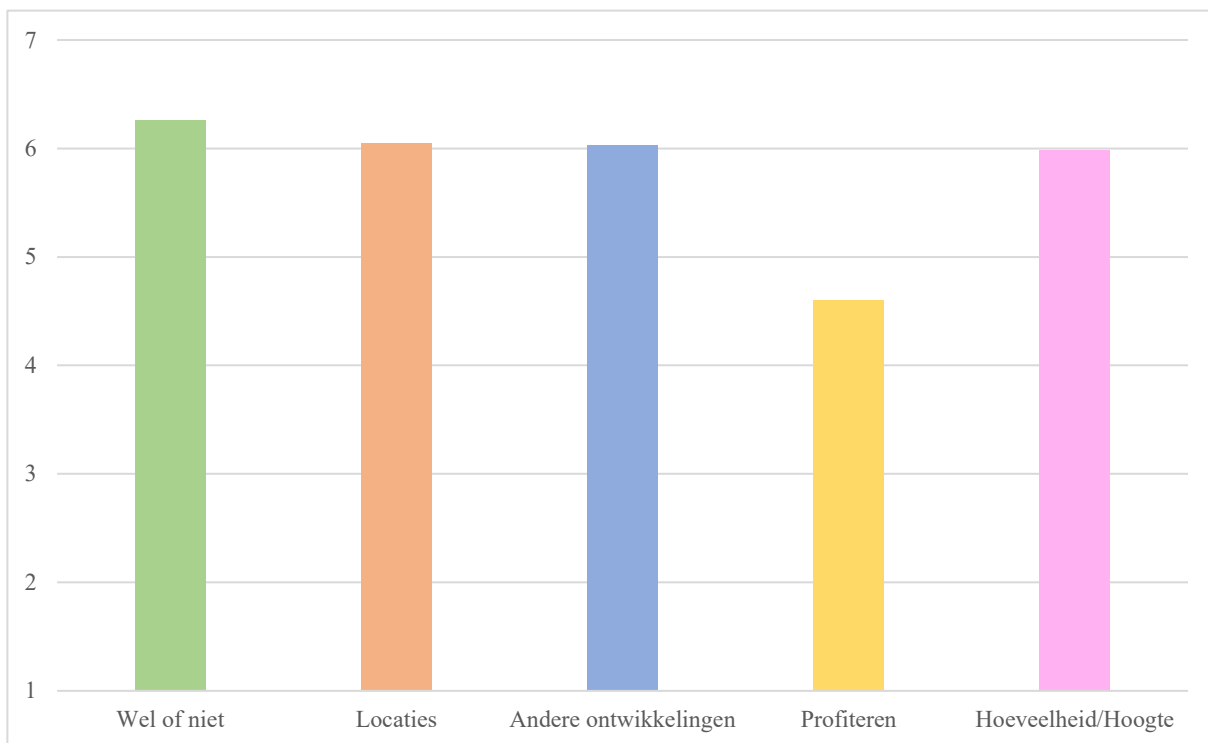
Uit Figuur 13 blijkt dat in het algemeen deelnemers betrokken willen zijn bij de besluitvorming over windmolens in de gemeente Lansingerland. Met name deelnemers die dichterbij de locaties wonen willen betrokken zijn. Qua mogelijkheden zijn deelnemers negatiever. Dit kan erop duiden dat er wel degelijk een paar mogelijkheden bestaan om betrokken te worden, maar dat deze mogelijkheden niet voldoende zijn, of dat de vorm van deze mogelijkheden niet erg wenselijk is voor de deelnemers (bijvoorbeeld dat ze te weinig inspraak kunnen hebben).

§7.2: Bewoners betrekken bij beslissingen

Bij het bouwen van windmolens (in Lansingerland) zijn er verschillende beslissingen die genomen moeten worden. Wij vroegen aan deelnemers hoe (on)wenselijk, van 1 '*Helemaal niet wenselijk*' tot 7 '*Heel erg wenselijk*' zij het vinden om bewoners te betrekken bij de volgende beslissingen:

- Het *wel* of *niet* bouwen van windmolens in de gemeente Lansingerland (hierna: **Wel of niet**)
- Bij welke van de *drie specifieke locaties* de windmolens gebouwd kunnen worden (hierna: **Locaties**)
- *Andere mogelijke ontwikkelingen* in de gemeente Lansingerland, zoals bijvoorbeeld het bouwen van nieuwe woningen (hierna: **Andere Ontwikkelingen**)
- Hoe de bewoners kunnen *profiteren van de windmolens*, zoals bijvoorbeeld mede-eigenaarschap (hierna: **Profiteren**)
- De *hoeveelheid* en *hoogte* van de windmolens (hierna: **Hoeveel/Hoogte**)

Figuur 14. *Bij welke beslissingen willen deelnemers betrokken worden?*

Uit Figuur 14 blijkt dat deelnemers het zeer wenselijk vinden om betrokken te worden bij beslissingen over het wel of niet bouwen van de windmolens, de locaties waar de windmolens gebouwd kunnen worden, andere ontwikkelingen in de gemeente Lansingerland en de hoeveelheid en de hoogte van de windmolens. Ook bij de beslissingen over hoe inwoners kunnen profiteren van de windmolens willen mensen in zeker mate betrokken worden, maar aanzienlijk minder dan bij de andere beslissingen.

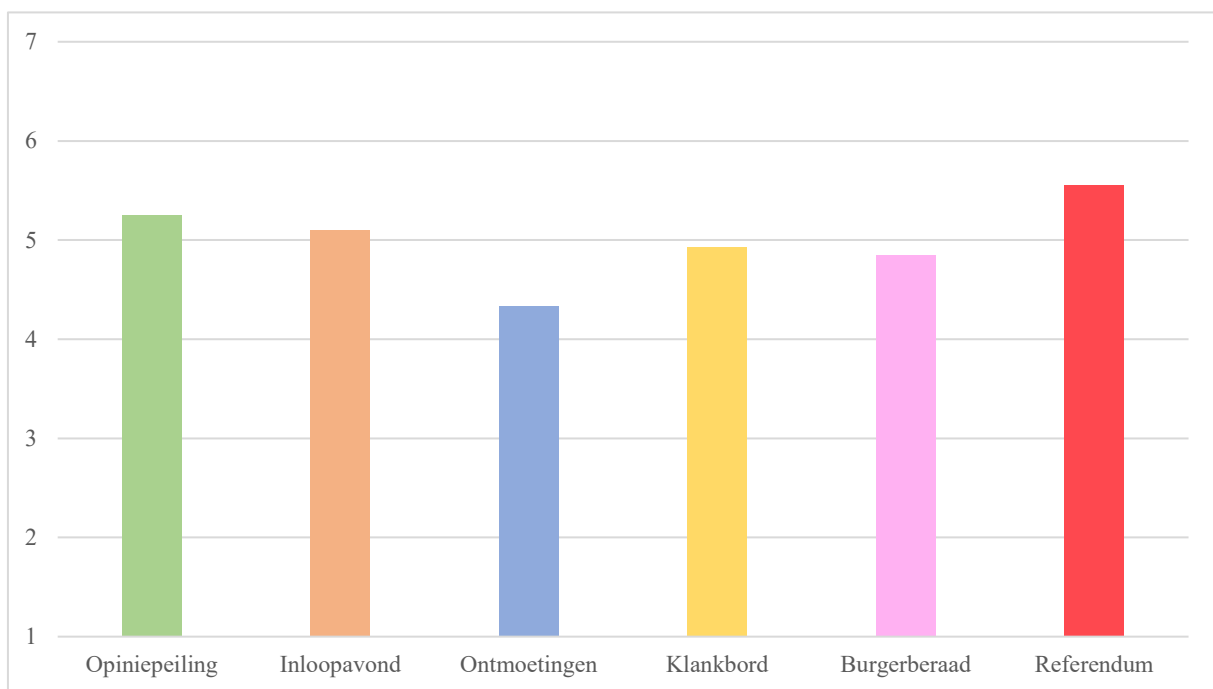
§7.3: Manieren van participatie

Er zijn verschillende manieren om inwoners te betrekken bij besluitvorming. Hoewel niet al deze manieren kunnen of zullen plaatsvinden met betrekking tot de windmolens in Lansingerland, hebben we toch gevraagd aan deelnemers wat zij van deze manieren vinden (van 1 'Heel erg negatief' tot 7 'Heel erg positief'). Specifiek vroegen we naar de volgende manieren:

- **Opiniepeilingen**, zoals enquêtes (hierna **Opiniepeiling**)
- **Inloopavonden** in de buurt (hierna: **Inloopavond**)
- **Persoonlijke ontmoetingen**, zoals tafelgesprekken bij mensen thuis (hierna: **Ontmoetingen**)

- Een **klankbordgroep** - een speciaal samengestelde groep mensen die verschillende belangen vertegenwoordigt (hierna: **Klankbord**)
- Een **burgerberaad** - een representatieve groep inwoners die wordt ingeloot en uitgebreid discussieert om adviezen te schrijven voor beleid (hierna: **Burgerberaad**)
- Een **referendum** - een stemming door inwoners (hierna: **Referendum**)

Figuur 15. *Algemene evaluatie manieren van participatie door deelnemers. Hierbij betekent 1 dat manier als zeer negatief wordt gezien, en 7 als zeer positief.*

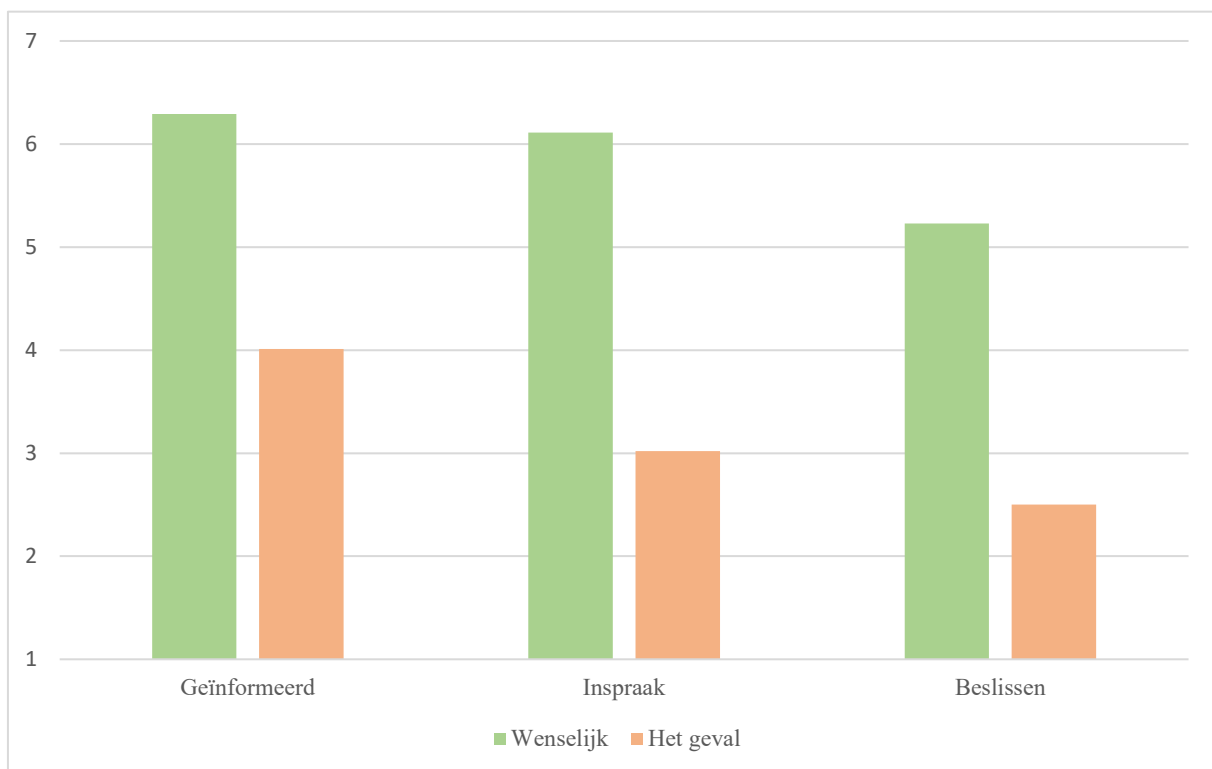

Uit Figuur 15 blijkt dat een referendum, opiniepeilingen en inloopavonden als meest positief worden gezien door de deelnemers als manier om betrokken te worden bij besluitvorming. Over de andere drie manieren (klankbordgroepen, burgerberaad en persoonlijke ontmoetingen) zijn deelnemers ook positief, maar al wel wat neutraler. Met name persoonlijke ontmoetingen, zoals bij mensen thuis, worden minder positief beoordeeld.

§7.4: Niveaus van betrokken worden

Inwoners kunnen op verschillende niveaus betrokken worden in besluitvorming; zij kunnen geïnformeerd worden (hierna: **geïnformeerd**), maar daarnaast kunnen ze ook nog zelf inspraak hebben (hierna: **inspraak**) en daarbovenop zouden ze ook nog zelf de beslissingen kunnen nemen (hierna: **zelf beslissen**). Wij hebben gevraagd in hoeverre inwoners deze drie niveaus wenselijk vinden, van 1 ‘*Helemaal niet wenselijk*’ tot 7 ‘*Heel erg wenselijk*’. Daarnaast hebben we ook gevraagd aan inwoners in hoeverre zij vinden dat inwoners op dit moment goed geïnformeerd worden, inspraak hebben en zelf beslissingen kunnen nemen, van 1 ‘*Helemaal niet het geval*’ tot 7 ‘*Heel erg het geval*’.

Figuur 16. *Algemene evaluatie van de wenselijkheid van participatieniveaus in de gemeente Lansingerland. Hierbij betekent 1 ‘Heel onwenselijk’ (voor groen) of ‘Helemaal niet het geval’ (voor oranje), en 7 ‘Heel wenselijk’ (voor groen) of ‘Heel erg het geval’ (voor oranje).*

Uit Figuur 16 blijkt dat deelnemers het heel wenselijk vinden om geïnformeerd te worden en om inspraak te hebben bij besluitvorming. Deelnemers zijn ook positief over het zelf kunnen nemen van beslissingen, maar dit wordt wel als minder wenselijk waargenomen. Inwoners vinden dat zij redelijk worden geïnformeerd, maar zijn negatief over het inspraak kunnen hebben en vooral het kunnen nemen van beslissingen.

Hoofdstuk 8: Waarden

Tot slot vroegen wij deelnemers naar wat zij belangrijk vinden in hun leven; hun waarden. Bij elke beleidsontwikkeling (zoals de windmolens in dit geval) is het belangrijk om rekening te houden met wat mensen belangrijk vinden. Op een schaal van 1 ‘*Heel onbelangrijk*’ tot 7 ‘*Heel belangrijk*’ konden deelnemers aangeven hoe belangrijk zij de volgende zestien waarden vinden:

- ***Plezier*** (genot, vervulling van verlangens)
- ***Genieten van het leven*** (eten, seks, ontspanning, etc.)
- ***Jezelf verwennen*** (aangename dingen doen)

Deze drie waarden zijn samengevoegd tot ‘Geniet waarden’

- ***Gelijkheid*** (gelijke kansen voor iedereen)
- ***Een vreedzame wereld*** (vrij van oorlog en conflict)
- ***Sociale rechtvaardigheid*** (herstel van onrecht, zorg voor zwakken)
- ***Behulpzaamheid*** (werken voor het welzijn van anderen)

Deze vier waarden zijn samengevoegd tot ‘Medemenselijke waarden’

- ***Respect voor de aarde*** (in harmonie leven met andere soorten)
- ***Eenheid met de natuur*** (je verbonden voelen met de natuur)
- ***Bescherming van het milieu*** (behoud van de milieukwaliteit en de natuur)
- ***Milieuvervuiling voorkomen*** (natuurlijke hulpbronnen beschermen)

Deze vier waarden zijn samengevoegd tot ‘Groene waarden’

- ***Macht*** (controle over andere mensen, dominantie)
- ***Rijkdom*** (materiële bezittingen, geld)
- ***Gezag*** (het recht om te leiden of op te dragen)
- ***Invloedrijk*** (invloed hebben op mensen of gebeurtenissen)
- ***Ambitieux*** (hardwerkend, eerezuchtig, strevend)

Deze vijf waarden zijn samengevoegd tot de variabele ‘Zelf waarden’

Wij waren benieuwd of de waarden van mensen samenhangen met hoe acceptabel zij de windmolens vinden in het algemeen. In Tabel 4 zijn correlaties te zien die dit weergeven. De

sterretjes staan voor zogenoemde statistisch significant correlaties (meer dan toeval) en zijn dus het meest interessant.

Tabel 4. *Correlaties tussen de vier typen waarden en acceptatie van windmolens in de gemeente Lansingerland.*

	Geniet waarden	Groene waarden	Medemenselijke waarden	Zelf waarden
Acceptatie windmolens	-.15**	.08*	-.02	-.01

Noot. * $p \leq .05$, ** $p \leq .01$.

Uit Tabel 4 blijkt dat de acceptatie van windmolens een significante negatieve relatie heeft met geniet waarden, en een significant positieve relatie met groene waarden. Met andere woorden; deelnemers die comfort en plezier erg belangrijk vinden, vinden de bouw van windmolens significant minder acceptabel. Daarentegen is er een significant positieve acceptatie bij deelnemers die natuur en milieu erg belangrijk vinden.

Om beter te kunnen begrijpen of en hoe waarden samenhangen met acceptatie per gebied, hebben we dezelfde analyse toegepast op acceptatie per gebied. Deze resultaten zijn te zien in Tabel 5, 6 en 7.

Tabel 5. *Correlaties tussen de vier typen waarden en acceptatie van windmolens bij Kruisweg oostzijde*

	Geniet waarden	Groene waarden	Medemenselijke waarden	Zelf waarden
Acceptatie windmolens	-.12**	.05*	-.02	-.02

Tabel 6. *Correlaties tussen de vier typen waarden en acceptatie van windmolens bij Bleizo-West*

	Geniet waarden	Groene waarden	Medemenselijke waarden	Zelf waarden
Acceptatie windmolens	-.14**	.11*	.00	.00

Tabel 7. *Correlaties tussen de vier typen waarden en acceptatie van windmolens bij Noordpolder*

	Geniet waarden	Groene waarden	Medemenselijke waarden	Zelf waarden
Acceptatie windmolens	-.13**	.05*	.00	-.03

Uit Tabel 5, 6 en 7 blijkt dat de acceptatie van windmolens een significante negatieve relatie

heeft met geniet waarden, en een significant positieve relatie met groene waarden. Dit is hetzelfde resultaat als de algemene acceptatie (zonder naar specifieke locaties te kijken).

Bijlagen

Bijlage A. Uitnodigingsbrief voor de vragenlijst die deelnemers per post kregen

Beste bewoner,

De provincie Zuid-Holland onderzoekt nieuwe mogelijke locaties voor windenergie in de gemeente Lansingerland. Concreet worden er drie locaties onderzocht voor de windmolens: Kruiswagoostzijde, Bleizo-West en Noordpolder.

U ontvangt deze brief omdat u in de buurt woont en/of werkt van minstens één van de onderzoekslocaties waar windmolens zouden kunnen komen. Wij zijn benieuwd naar uw mening over het mogelijk bouwen van de windmolens op de drie locaties in de gemeente Lansingerland.

Het staat nog **niet vast** op welke locatie(s) de windmolens worden gebouwd. Maar het is wel een voornemen van de provincie Zuid-Holland om de windmolens te bouwen. Er wordt eerst uitgebreid onderzoek gedaan welke van deze drie locaties het meest geschikt zijn. Daarom is uw mening erg belangrijk.

Vanuit de Rijksuniversiteit Groningen doen wij onafhankelijk onderzoek naar de mening van inwoners over de mogelijkheid om windmolens te bouwen in de gemeente Lansingerland. Dit onderzoek is medegefinancierd door de provincie Zuid-Holland.

Scan de QR-code om naar de vragenlijst te gaan

Of gebruik:
<https://bit.ly/4eITGrg>

Mocht u nog meer vragen hebben, dan kan u altijd contact opnemen met de onderzoekers Wytse Gorter (w.a.gorter@rug.nl), Lorenzo Squintani (l.squintani@rug.nl) en Goda Perlaviciute (g.perlaviciute@rug.nl).

De vragenlijst is online en kan tot **maandag 29 juli 2024** ingevuld worden. Daarna wordt toegang tot de vragenlijst gesloten. Mocht u liever een papierenversie willen invullen, of als u hulp nodig heeft met het invullen, neem dan contact met ons op. Het invullen van de vragenlijst duurt 20 tot 25 minuten. ***In case you prefer the questionnaire in English, please let us know.***

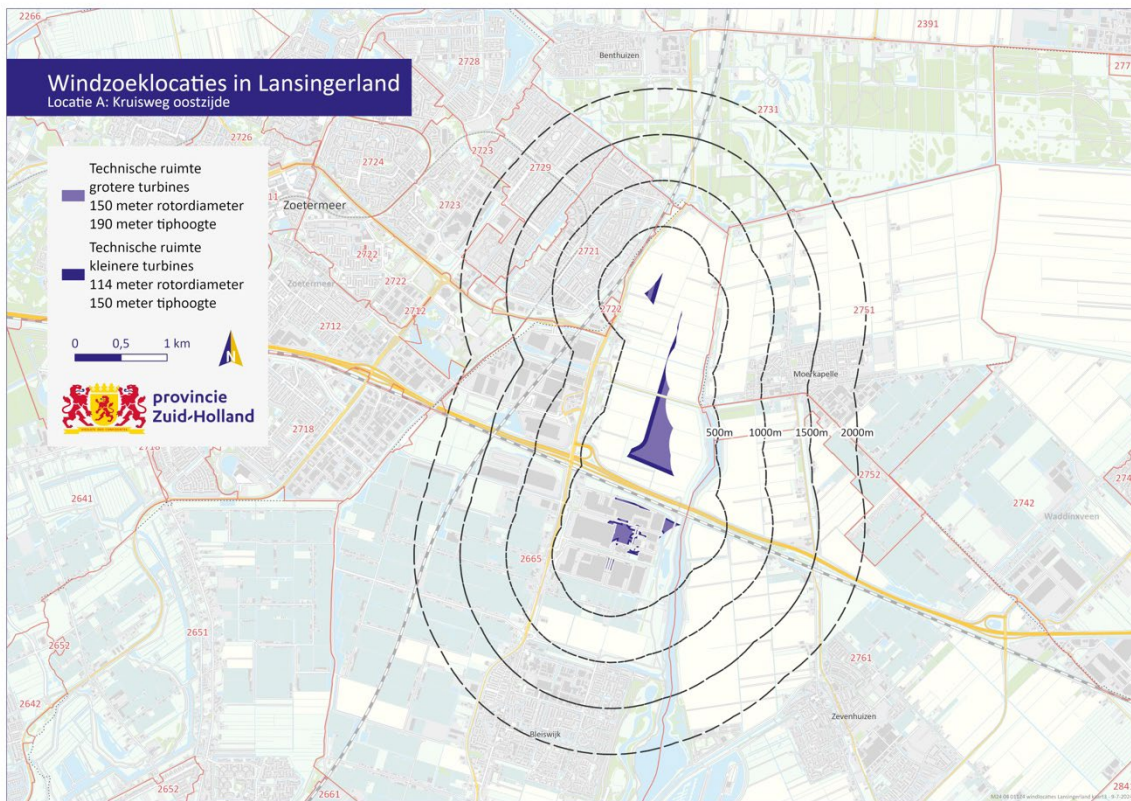
In het midden van deze brief kunt u de QR-code scannen om bij de vragenlijst te komen, of u kunt de anonieme weblink gebruiken die daarnaast staat. Daar wordt u nog uitgebreid geïnformeerd over dit onderzoek en wat we met uw gegevens doen. Mocht u toch nog vragen hebben, dan kunt u natuurlijk contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet, en alvast heel veel dank voor het invullen,

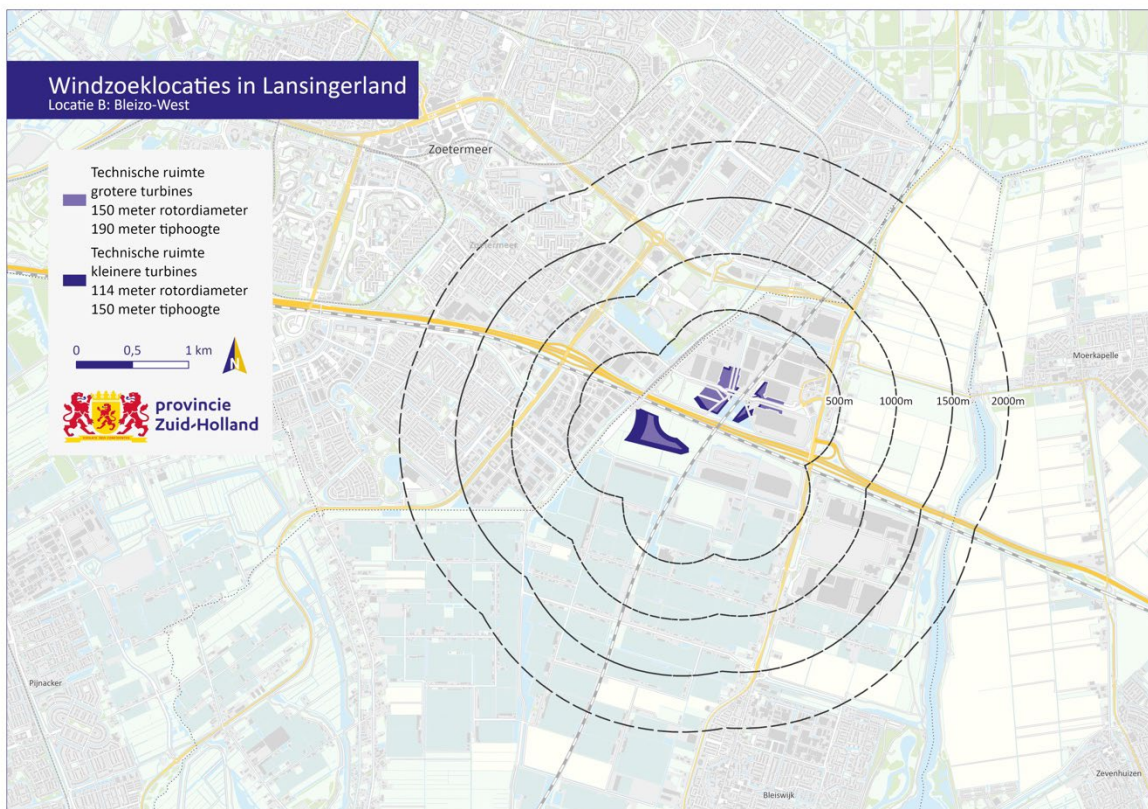
Wytse Gorter, Lorenzo Squintani en Goda Perlaviciute

Bijlage B. Kaarten van de zoeklocaties met afstanden

Bijlage B1. Kaart van Kruisweg oostzijde

Bijlage B2. Kaart van Bleizo-West

Bijlage B3. Kaart van Noordpolder